

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia kwietnia 2010 r.

**Pan
Marcin Zydorowicz
Wojewoda Zachodniopomorski**

P/09/074
LSZ-410-93-06/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki (ZUW) w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym² w latach 2007-2010 (do 15.03.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 7 kwietnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność ZUW.

1. ZUW na czas kontroli posiadał rozeznanie dotyczące mniejszości narodowych i etnicznych zamieszkujących województwo zachodniopomorskie, wynikające z danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 r. Wg danych z tego spisu województwo zachodniopomorskie zamieszkiwało 9 mniejszości narodowych i etnicznych, liczących łącznie 5.931 osób, co stanowiło 0,35 % ludności ogółem w województwie. Najliczniejszymi mniejszościami narodowymi były: ukraińska (3.703 osób) i niemiecka (1.014 osób), a wśród mniejszości etnicznych - romska (699 osób). Mniejszości te nie tworzyły zwartych skupisk – były one rozmieszczone na terenie całego województwa. W żadnej gminie nie wnoszono o używanie języka mniejszości, jako języka pomocniczego.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² ustawa z dnia 6 lipca 2005 r. – Dz.U. Nr 17, poz. 141 ze zm.

2. Wojewoda zapewnił warunki kadrowe i organizacyjne niezbędne do realizacji zadań wynikających z ww. ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym. Zadania te zostały przydzielone Wydziałowi Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ZUW oraz pełnomocnikowi, do którego obowiązków należało m.in.: podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości, przeciwdziałanie naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości, podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości oraz sporządzanie informacji w tym zakresie dla administracji rządowej, a także sprawozdań z wykonania przypisanych zadań, które corocznie przedstawiane były Wojewodzie.

3. W objętym kontrolą okresie Wojewoda (przy udziale Pełnomocnika) aktywnie współpracował ze starostami, prezydentami i burmistrzami oraz wójtami, a także szkołami i Zachodniopomorskim Kuratorem Oświaty w zakresie rozwiązywania spraw i problemów mniejszości. Współpraca z Kuratorium Oświaty polegała na inicjowaniu działań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz na pomocy w rozwiązywaniu problemów zgłaszanych przez te organizacje, zwłaszcza mniejszości romskiej.

Współdziałanie Wojewody z organami samorządu terytorialnego dotyczyło m.in. realizacji zadań objętych Programem. Pełnomocnik przekazywał zainteresowanym jednostkom samorządu terytorialnego informacje, zachęcał do uczestnictwa w Programie oraz udzielał wyjaśnień i pomocy w wypełnianiu wniosków. Prowadził też stały monitoring realizacji zadań dofinansowanych ze środków Programu. Najważniejszą formą tego monitoringu były kontrole prawidłowości realizacji zadań i wykorzystania udzielonych dotacji. W przypadku zaistnienia sytuacji, że przeznaczona na zadania dotacja nie mogła być wykorzystana w całości, Pełnomocnik podejmował działania celem przesunięcia tych środków na inne niewystarczająco dofinansowane projekty. Na pozytywną ocenę zasługuje pomoc i mediacja Pełnomocnika w konflikcie społeczności romskiej z władzami samorządowymi Miasta Świdwina.

4. NIK pozytywnie ocenia współdziałanie Wojewody z organizacjami społecznymi skupiającymi przedstawicieli mniejszości. Działający z jego upoważnienia Pełnomocnik organizował, głównie dla przedstawicieli mniejszości romskiej, spotkania robocze i szkolenia dotyczące przede wszystkim warunków aplikacji oraz sposobów przygotowywania projektów finansowanych z Programu. Podejmowane były działania interwencyjne m.in. w sprawie remontów mieszkań Romów, zatrudniania asystentów romskich w szkołach, do których uczęszczają dzieci romskie oraz ułatwiał kontakty organizacji mniejszości z administracją samorządową

w sprawach organizacyjnych tych stowarzyszeń (np. pomoc w uzyskaniu lokali na działalność lub ich wyposażenia). Realizując przypisane zadania Pełnomocnik uczestniczył w imprezach kulturalnych organizowanych przez organizacje mniejszości (m.in. w Dniach Kultury Ukraińskiej w Szczecinie, Dniach Roma w Szczecinie i uroczystościach obchodów śmierci lotników litewskich w Pszczelniku koło Myśliborza). Organizował także spotkania robocze z przedstawicielami społeczności romskich z terenu województwa oraz stowarzyszeniami skupionymi w Radzie Organizacji Mniejszości Narodowych w Szczecinie (ukraińskiej, niemieckiej, żydowskiej i litewskiej). W informacjach zasięgniętych w trakcie kontroli w stowarzyszeniach mniejszości narodowych i etnicznych: 5 organizacji romskich oraz przedstawiciel mniejszości litewskiej pozytywnie ocenili współpracę z Pełnomocnikiem i administracją podległą Wojewodzie. Na potrzebę intensyfikacji kontaktów z ZUW w informacjach wskazały stowarzyszenia mniejszości ukraińskiej, niemieckiej i żydowskiej.

5. ZUW w latach 2007–2009 przekazywał otrzymane z MSWiA środki na realizację zadań wynikających z „Programu” zgodnie z terminami określonymi w zawartych umowach. Na realizację 116 projektów zaplanowano łącznie 2.131,0 tys. zł. Całkowita kwota wydatkowana na ten cel wyniosła 2.092,6 tys. zł (98,2 % planu). W 2007 r. zrealizowało 35 zadań na kwotę 687.387 zł, w 2008 r. 48 zadań na kwotę 674.561 tys. zł, a w 2009 r. - 33 zadania na kwotę 730.617 tys. zł. W okresie tym dokonano zwrotu ze względu na ich niewykorzystanie łącznie 15.590 zł dotacji. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w wykorzystaniu przekazanych środków na realizację zadań w ramach Programu. Stwierdzono natomiast, że część beneficjentów przedstawiała do ZUW rozliczenia z ich wykorzystania po obowiązującym terminie, określonym w procedurach przyznania dotacji (do 31.01. dnia po roku rozliczeniowym). Opóźnienia takie w: 2007 r. dotyczyły 16 zadań (45,7 % ogółu), 2008 r. 25 zadań (52,0 %) oraz w 2009 r. 16 zadań (48,5 %). W poszczególnych przypadkach wynosiły one od 2 do 26 dni.

Zaistniałe w latach 2007–2009 opóźnienia w przesyłaniu rozliczeń wpłynęły na wydłużenie terminu sporządzenia przez Pełnomocnika sprawozdań zbiorczych do MSWiA, które przekazano (w zależności od roku) z opóźnieniem wynoszącym od 3 do 75 dni w stosunku do terminu określonego w ww. procedurach (do 28.02.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o *egzekwowanie od beneficjentów Programu rozliczeń z wykorzystania środków z dotacji w terminie określonym w obowiązujących w tym zakresie procedurach oraz terminowe sporządzanie i przesyłanie do MSWiA rocznych sprawozdań zbiorczych z jego realizacji.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę - w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia - informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.